

*О. Левченко,
студентка,
О. Холоденко,
кандидат. пед. наук, доцент,
НПУ імені М.П. Драгоманова*

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

В умовах сучасного світу дистанційне навчання стало невід'ємною складовою освітнього процесу. Для деяких викладачів, учнів та студентів воно було вже досить звичним явищем, в той час як для їх колег подібний метод навчання і викладання був в новинку. За рік постійного дистанційного навчання всі учасники освітнього процесу здобули нові навички у викладанні чи вивченні нового матеріалу. Також було вигадано велику кількість способів перевірки домашнього завдання чи здобутих знань.

Навчання іноземним мовам є дещо складнішим ніж інші предмети. Викладач має на меті доступно пояснити учням тему заняття так, щоб було зрозуміло всім. Для педагога в дистанційному режимі стало важче заохотити учнів до навчання та привернути їх увагу. Хоча варіантів подачі матеріалу стало набагато більше. Також, за умов дистанційного навчання в освітньому процесі участь батьків стала набагато вищою ніж була.

Досить багато як українських так і іноземних науковців розглядали тему дистанційного навчання. Серед них можна виділити монографії Г. Козлакової «Інформаційно-програмне забезпечення дистанційної освіти: зарубіжний і вітчизняний досвід» і П. Федорука «Система дистанційного навчання та контролю знань на базі Інтернет-технологій (на прикладі медичних вузів)», книгу В. Кущерця «Концептуальні засади дистанційної освіти українців зарубіжжя», спільну наукову працю В. Гриценка, С. Кудрявцевої, В. Колос і О. Веренич «Дистанційне навчання: теорія і практика», методичний посібник П. Дмитренка і Ю. Пасічника «Дистанційна освіта», навчальні посібники «Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс», «Дистанційний навчальний процес» та багато інших.

Загалом в представлених вище статтях розглядаються проблеми, що стосуються теорії і практики впровадження інноваційних технологій у навчальний процес вищих і середніх навчальних закладів. У них мова йде лише про плани розвитку дистанційного навчання в Україні на фоні зарубіжного досліду. Найбільш повно описано розвиток дистанційного навчання у здобутті вищої освіти, чого не можна сказати про середню освіту.

Дистанційна форма навчання має ряд беззаперечних переваг. Зокрема, здобувач вищої освіти може навчатися у зручній для нього час, звичному оточення та у відносно автономному темпі. Варто врахувати також і нижчу вартість такого навчання, оскільки відпадає потреба в оренді приміщень, оплаті значної кількості персоналу та економію часу [1].

Проте, система дистанційного навчання має і недоліки. По-перше, для успішної корекції навчання та адекватного оцінювання важливо мати безпосередній контакт із здобувачем. Крім того, неможливо точно перевірити, чи саме та людина працює, виконує завдання чи це робить хтось інший. Тому остаточний контроль якості знань все ж таки проводиться на очній сесії. Крім того, не у всіх населених пунктах є можливість доступу до мережі Інтернет зв'язку. І найголовніше, при дистанційному навчанні втрачається безпосередній контакт між викладачем та студентом [3]. При тривалому дистанційному навчанні студент перестає правильно формулювати свої думки, висловлюватись та проводити дискусійне обговорення. Разом з тим, така форма навчання потребує свідомого і мотивованого підходу до отримання освіти. Можливість навчатися у зручний час може перетворитися не на систематичне навчання, а на постійну прокрастинацію цього виду діяльності. Саме тому дистанційна форма потребує особливої самоорганізації та вміння розрахувати свій час.

За умови дистанційного навчання активна роль викладача не зменшується, оскільки він має визначити рівень знань здобувача, та прийняти рішення щодо коригування програми навчання з тим, щоб домогтися найкращого засвоєння пройденого матеріалу. За потреби студент може отримати консультативну допомогу викладача, спілкуючись з ним в онлайн режимі, безпосередньо використовуючи інтернет як засіб зв'язку.

Загалом, дистанційна освіта в Україні не відповідає вимогам, що ставляться до інформаційного суспільства і не забезпечує повноцінного входження України в міжнародний освітній простір. Щоб система дистанційного навчання зайняла гідне місце в системі освіти України, потрібно, передовсім, створити глобальну комп'ютерну мережу освіти й науки, оскільки саме комп'ютер дає змогу отримувати навчальний матеріал, є водночас і бібліотекою, і центром довідкової інформації, і комунікативним центром, що робить його одним з учасників реалізації програми безперервної освіти в Україні [2].

Впровадження в освіту технологій дистанційного навчання буде сприяти одержанню якісно нового освітнього продукту. Значне розширення інформаційного освітнього середовища, збільшення можливості комунікації студентів і педагогів з колегами інших ВНЗ, доступ до світових інформаційних ресурсів — усе це сприяє зростанню мотивації студентів до навчання, посилення їх творчої самореалізації, оволодінню навичками роботи з телекомунікаціями, як необхідних умов життя в інформаційному суспільстві.

Інформаційно-технологічна тенденція розвитку дистанційної освіти в Україні тісно пов'язана з інформатизацією, яка на сучасному історичному етапі має стратегічне значення для нашої країни. У наш час виробництво інформаційного продукту через його високу товарну вартість є важливим чинником економічного розвитку країни. Сучасне інформаційне суспільство висуває вимоги до системи освіти, основні з яких можна сформулювати так: вміння самостійно знаходити, накопичувати і переосмислювати наукові знання; вміння студентів самостійно орієнтуватися в сучасному інформаційному суспільстві [4].

Таким чином, можна сказати, що дистанційна освіта в Україні розвивається в досить швидкому темпі. Вона залежить від технічних умов як викладача так і студента, від кількості доступної інформації, від бажання учнів самостійно здобувати освіту і взагалі від загального економічного розвитку України. На сьогоднішній день, виникає потреба розробки і запровадження у навчальний процес програм дистанційного навчання, що відповідають кращим світовим зразкам і забезпечують підготовку фахівців на високому професійному рівні. Нині, освітнє середовище системи освіти України покликане наповнити створені ресурси саме такою інформацією і забезпечити якісно нові умови для всієї системи освіти.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Биков В.Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України / В.Ю. Биков // Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології : кол. монографія / В.Ю. Биков, О.О. Гриценчук, Ю.О. Жук та ін. / Академія педагогічних наук України, Інститут засобів навчання. – К. : Атіка, 2015. – С. 77–140.
2. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. – К.: КПІ, 2000. – 12 с.
3. Клокар Н. Методологічні основи запровадження дистанційного навчання в системі підвищення кваліфікації / Н. Клокар // Шлях освіти. – 2012. – № 4 (46). – С. 38-41.
4. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 9.01.2007 № 537-V.
5. Шуневич Б.І.. Популяризація дистанційного навчання в освітніх закладах України // Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. – 2013. - №7. – С.299-303. – режим доступу: URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vldubzh_2013_7_48